

Murelo (Muræla) imenovali. Ob poznejših silovitih časih je bila tudi Murela razdjana, pa v 9. stoletju je Lipnica že spet znamenito mesto bila; in še le v letu 1478 ji je cesar Miroslav IV. mestne pravice vzel zato, ker se je bila Matiju Korvinu (kralju Matjažu?!) udala, in od takrat ni več mesto, temuč le terg.

Na desnem bregu reke Sulme, nad Lipniškim tergam stoji na lepim zelenim griču krasen grad, ki se mu Sekau pravi, in kjer so nekdanji Sekovski škofje stanovali. Ta grad je silno star, ker so ga Solnograški nadškofje že v 12. stoletju sozidali in Lipniški grad imenovali. V letu 1219 so ga pa Sekovskim škofom dali, in od takrat se Sekau imenuje.

Po omenjenim polji se pride v Lebring, in od tod kmalo v terg Vildon. Ta terg stoji na desni strani Mure na neki višavi prek hriba, in šteje čez 100 hiš in čez 600 prebivavcov. Nad tergam se vidijo verh hriba razvaline znamenitiga veliciga grada, kjer so od 11. do 14. stoletja mogočni Vildonski gospodje stanovali. — Od tod je po lepim rodovitnim polji še tri milje v Gradec, poglavno mesto prelepe Štajarske dežele, kamor sim kmalo po šestih zvečer prišel.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Siska 9. junia. Zmiraj več je v naših magazinah žita, kupca pa sila malo; 9 dni se ga ni celo nič prodalo. Ljubljanski žitarji imajo tukaj velike kupe pšenice in silijo jo prodati. Če se v kratkim kupčija ne odpre, se je zgube bati. Cena je danes tale: Banaške pšenice (Novo-Bečke) veliki Požunski vagan po 4 fl. 20 kr., Pancsovske 3 fl. 45 do 54 kr., soršice 3 fl. 33 do 36 kr., — kuruze 2 fl. 40 kr., do 42 kr., — ječmena 2 fl. 15 kr., — za ovès nihče ne bara.

Iz Ljubljane. Zidarji in tesarji imajo sedaj toliko dela, da ne vedo kam z njim. Na vsih straneh se dela in zida; okoli grada pod Turnam za Radeckiga, — malo preč od tod železnica čez Vič; tudi od kolodvora naprej so jo že začeli; na mestnim strelišu se zida veči dvorana (Saal) za plešiše, ker število udov te družbe od leta do leta rase; pri sv. Krištofu se zida že dolgo pripravljana nova mežnarija in mertvašnica; novo plavalništvo na Ljubljanici poleg Pajkoviga tesarštva bo kmalo dodelano; magistrat popravlja po mestu tlak. — Iz Štajarskiga zvémo, da v Mariborskem in Celjskim okrožji pri žebcih in kobilah razsajajo francozi. — Kmalo bo prišel v Ljubljano pitan vol take velikosti, kakoršnjiga v Ljubljani še nismo vidili; mesár Vitenc iz Šiške ga je na Koroškem kupil; ravno je na poti v Ljubljano; vredno bo viditi taciga velikana; kadar pride, bomo že na znanje dali. — Zvezda Venera (po našim danica in večernica), ki se kakor smo v Novicah povedali, sedaj podnevi vidi, ima v Ljubljani že celi teden dosti gledavcov; podnevi gré skoraj ravno tisto pot, kakor sonce, le 3 ure pozneje.

Novičar iz mnogih krajev.

Potovanje cesarja po Ogerskim, Erdeljskim in Vojvodini bo terpelo do 10. augusta. Procesia ob sv. rešnjim telesu v Budimu, za katero je tudi svitli cesar šel, je bila s posebno slavnostjo praznovana; samih škofov je bilo 17 zbranih, med katerimi so ljudje nar bolj staroverskiga škofa gledali, pred katerim je eden starodavno, iz čistiga zlata izdelano krono nesel. — Plačilo za c. k.

gojzdnarske vradnike je po ministerskim ukazom sedaj takole določeno: viši gojzdnar prejme na leto 700 fl. (in pri posebno velicih gojzdih tudi 900 fl.), gojzdnar 600 fl., nižji po 350 fl., gojzdni strežaji po 300, 250 in 200 fl., gojzdni fantje 150 fl.; stanovanje in derva za kurjavo dobí vsak še poverh brez plačila; kadar v opravljenih svojih službah kam potuje, dobí posebno dnino. — Vojaki bojo, kakor tobak, tudi sol po nižji ceni dobivali. — Zastran nemške colne zaveze ste se naša in pa Pruske vlada popolnoma razderle. — V gornji Austriji so letos čez 800 vaganov Rusovskiga lanú, ki je za nar boljšiga znan, vsejali. — V drugi polovici tega mesca je cena mesa na Dunaji spet poskočila; funt veljá 15 krajc. Silna dragina! — Stanovališa ali štacioni cesarskih žebcov se bojo v vsaki deželi pomnožili, da jih bo povsod še enkrat več, kot jih je dosihmal bilo. — Dunajska družba za razširjenje noviga kmetijskiga orodja je nabrala le 40.500 fl., vunder se je vstanovila, tode ne bo svoje fabrike napravila, ampak le skerbela, da se bojo dobre orodja izdelovale in vedno na prodaj dobivale po dostojno niski ceni. — Barke, ki so šle poplajeno Mariano iskat, so prišle nazaj, brez da bi bile zvedile mesto, kjer v morji potopljena leži. — Strašin oginj je pokončal unidan na Marskim vas Polešovic; ker so bili ljudje ravno po polji, je čisto vsih 200 hiš z vso živino in vsim orodjem pogorelo, tudi 9 ljudi. — Družba za spreobrnjenje Judov h kristianski véri je v poslednjih letih 80.000 judov spreobrnila h katoljški in k evangeljški véri. — Zdraviteljska vradija v Parizu je razglasila te dni pravpametne vodila, kako ravnati, ako je človeka stekla živina popadla: 1) tisti ud, na katerim je rana, naj se berž proti rani močno stiskuje, da kri bolj teče in se tako strup izpère, 2) potem naj se rana še s scavnico ali z osoljeno vodo, ali lugam, ali žajfnico, ali saj s samo vodo skerbno izpira; 3) poslednjič naj se rana brez zamude z žarečim železam precej globoko sožgè. — Napoleon misli bogatinam davek naložiti za reči, ki niso toliko za potrebo, kakor za lišp in gizdost (Luxus), kakor za kočije, kočijske in jezdne konje in drugo hišno prekrasnost; pa tudi na popir, na vinski cvet in dedšino zemljiš; deržavni zbor ni nič kaj zadovoljin s tem novim davkam, tedaj se ne vé, ali bo obveljal ali ne. — Po „Teržaškem časniku“ je prišlo v denarne kovnice v Parizu od svečana 1848 sèm naših austrianskih dvajsetie čez 30 milionov, ktere so ondi prelili v francoske šfronke. Prav je tedaj, da bo naša vlada mešanje srebra s kufam (legirung) od 30 odstotk ponižala na 10.

Pogovori vredništva.

Gospodu Janezu: Žal nam je, da Vašiga dopisa, ki zagovarja kačji kamen, ne moremo v „Novicah“ natisniti, ker vražnih vračíl ne smémo po svetu širiti. Da imajo nekteri terdno zaupanje na ta kamen, nas ne more premotiti, ker vémo, da tudi zagovarjavci kačjiga strupa v iménu sv. Šenpasa, sv. Urha itd. imajo dosti ljudi, kateri jim (morebiti po kakošnih srečnih naključbah) terdo zaupajo, kakor je tudi dosti taci, ki se v očesnih boleznih na pesek iz sv. Višarjev terdno zanašajo (kar smo v Novicah leta 1846 in 1847 že obilo pretresli). „Novice“, ki so namenjene ljudstvu resnico v vsim razodevati in preganjati meglo škodljivih vraž in praznoverstva, morajo v zdravniških zadevah vsako tako reč zavreči, ki se opira le na domišljijo. (Konec sledí.)